

Prædiken i Humlebæk Kirke

Anden søndag efter påske, 14. april 2002

Læsninger:

Salme 23 ("Hyrdesalmen")

Herren er min hyrde, jeg lider ingen nød,
2 han lader mig ligge i grønne enge,
han leder mig til det stille vand.
3 Han giver mig kraft på ny,
han leder mig ad rette stier
for sit navns skyld.
4 Selv om jeg går i mørkets dal,
frygter jeg intet ondt,
for du er hos mig,
din stok og din stav er min trøst.
5 Du dækker bord for mig
for øjnene af mine fjender.
Du salver mit hoved med olie,
mit bæger er fyldt til overflod.
6 Godhed og troskab følger mig,
så længe jeg lever,
og jeg skal bo i Herrens hus
alle mine dage.

Apostlenes Gerninger 2, 36-41

[Peter sagde:] Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I har korsfæstet, har Gud gjort både til Herre og til Kristus.«
37 Da de hørte det, stak det dem i hjertet, og de spurgte Peter og de andre apostle: »Hvad skal vi gøre, brødre?« 38 Peter svarede: »O m-
vend jer og lad jer alle døbe i Jesu Kristi navn til jeres synders forladelse, så skal I få Helligånden som gave. 39 For løftet gælder jer og
jeres børn og alle dem i det fjerne, som Herren vor Gud vil kalde på.« 40 Og med mange andre ord vidnede Peter og formanede dem og
sagde: »Lad jer frelse fra denne forkvælede skægt!« 41 De, som tog imod hans ord, blev døbt, og den dag blev der føjet næsten tre tusind
mennesker til.

Johannes Evangeliet 10, 22-30

Så kom festen for genindvielsen af templet i Jerusalem; det var vinter, 23 og Jesus gik rundt på tempelpladsen, i Sabmos Søjlegang.
24 Da slog jøderne ring omkring ham og spurgte: »Hvor længe vil du holde os hen? Hvis du er Kristus, så sig os det ligeud.« 25 Jesus
svarede dem: »Jeg har sagt det til jer, og I tror det ikke. De gerninger, jeg gør i min faders navn, de vidner om mig. 26 Men I tror ikke,
fordi I ikke hører til mine får. 27 Mine får hører min røst, og jeg kender dem, og de følger mig, 28 og jeg giver dem evigt liv, og de skal
aldrig i evighed gå fortabt, og ingen skal rive dem ud af min hånd. 29 Det, min fader har givet mig, er større end alt andet, og ingen kan
rive det ud af min faders hånd. 30 Jeg og Faderen er ét.«

Prædiken

For kun kort tid siden sad jeg til et møde sammen med to præster. Over den kop kaffe, som vi også fik, klagede de - måske lidt i sjov - deres nød ved tanken om, at de endnu ikke havde fået skrevet deres prædiken til denne 2. søndag efter påske.

"Og," sagde den ene til den anden, "det er endda det dér *halve hyrdeevangelium*, som det slet ikke er så let at sige noget nyt om ..."

Jeg tror, menigheden vil forstå, at jeg, som på det tidspunkt heller ikke havde fået skrevet så meget som blot en enkelt linie til denne her prædiken, ja, end ikke tænkt så meget som en enkelt tanke - at jeg blev vældig opmuntret ved tanken om, at selv to rutinerede prædikanter ville have svært ved at udlægge teksten.

Hvordan skal da jeg som lægmand klare mig, tænkte jeg - indtil jeg så endelig kom igang og startede med at finde trøst i løftet i den *Hyrdesalme*, vi netop har hørt, nemlig at der ikke skulle komme til at mangle noget i bægeret - og ganske rigtigt:

Dagens evangelium er spækket med en række af de ord, der udtrykker noget centralt i vores kristustro og vores tillid til Gud.

I denne tekst har vi en masse nøgleord. Her finder vi Faderen, Sønnen og Navnet samt dét at tro, at give liv, at følge, at høre, at lære, at kende, at vidne, at blive revet væk og at gå fortabt - men altså også at være *Den gode Hyrdes* får, høre til hans flok og være i sikkerhed i Guds hånd.

Kort sagt en vægtig tekst, der korresponderer godt med alt det andet, som Johannes Evangeliet i forvejen har fortalt os, ikke bare om hyrden, men også og især om Faderen og Sønnen.

Det er måske godt af og til at repetere dette, fordi der i vor tid er så mange tendenser til at opløse evangeliets klare tale og erstatte den med en udvandet gennemsnits-religiøsitet, hvor man går rundt og fortæller hinanden, at når det kommer til stykket, så går alle religioner ud på det samme, og at dét i hvert fald gælder for kristendom, jødedom og islam.

Nej, siger Johannes Evangeliet: Vores tro er ikke på en fællesnævner-Gud. Vores tro er, at Jesus er Kristus, at han er Sønnen, og at Sønnen udgår fra Faderen - jævnfør alt det, som Johannes evangeliet opregner:

Faderen, som sendte ham, er med ham. Faderen elsker Sønnen, og Sønnen kender Faderen.

Sønnen gør kun, hvad han har set Faderen gøre, han dømmes og taler kun, som han hører fra Faderen. Sønnen gør intet af sig selv, men hvad han har lært af Faderen, dét gør han.

Fra Faderen har Sønnen modtaget magten til at dømme og til at give livet til os mennesker. Sønnen gør sin Fars vilje, og de to er ét.

Ja, Faderen og jeg er ét, står der netop i dagens tekst. Det tror vi. Men det tror jøder og muslimer ikke, og buddhister og hinduer overhovedet slet ikke.

At konstatere dét er ikke udtryk for diskrimination eller manglende respekt for andre. Jeg vil snarere sige tværtimod, for den almindelige udvanding afspejler jo ikke bare en opløsning af vores egen tros indhold, men også en manglende respekt for andre, - som om deres tro bare var en overflødig og ligegyldig variant af vores.

Johannes Evangeliet har det imidlertid med at komme med nogle små præcise detaljer, som samtidig dækker over flere lag.

"Så kom festen for genindvielsen af templet i Jerusalem," hed det, og så følger den lille detalje: *Det var vinter*, står der. Det var vinter, - og måske tænker vi, at det da egentlig er lidt underligt, at Kirken har valgt sådan en vintertekst til en dejlig forårssøndag.

Men den dobbelte bund i Johannes Evangeliet fornægter sig ikke. Vi får ikke alene at vide, at det var en kold og regnfuld tid. Evangeliet fortæller os også, at der var ved at blive koldt omkring Jesus. Med vores egen klimabaggrund kan vi måske tillade os at sige, at han var ved at blive frosset ud, og at sindene var ved at fryse til og blive lige så stive og hårde over for ham som en kappe af is.

De spørger ham, om han er Kristus, d.v.s. Messias. "Jeg *har* jo sagt det til jer," svarer Jesus, "men I tror det ikke." Selv om de ser de gerninger, han har gjort (i forrige kapitel af Johannes var det den blindfødte, som blev seende, og i det næste er det den døde Lazarus, som bliver levende), - selv om de ser disse tegn, tror de ikke.

Næh, *det var vinter*. De var helt frosset til i deres stivnede og størknede forventning: Han *var* ganske vist Messias, men ikke *dén* Messias, ikke den politiske og militære Messias, som *de* havde sat sig i hovedet, at han skulle være. Derfor kunne de ikke se og ikke give ham deres tro.

Rent psykologisk kender vi naturligvis godt den mekanisme, hvor vi tror, at vi ser, hvad vi ser, mens realiteten er den, at vi ser dét, vi kigger efter. Ofte får vi måske dermed ikke øje på noget, fordi vi tror, at vi skal kigge efter noget andet.

Men hvorfor tror vi så egentlig dét? Det tror vi ofte, fordi dette andet fremstår som mere *plausibelt*.

Når vi siger, at noget er plausibelt, så betyder det jo, at det kan man roligt sige. Det kan godt være, at det er noget vrøvl, - men da det er plausibelt, så klapper folk - ja, ordet plausibelt er såmænd blot det samme, som vi finder i ordet applaus: folk klapper! Det er plausibelt: det er klapsalve-værdigt.

Og omvendt med det, der ikke er plausibelt. Det kan godt være, at det er sandt, men det vækker umiddelbart til modstand eller afstandtagen, for det er ikke plausibelt. Folk klapper ikke. De rynker i stedet på næsen eller vender tommelfingeren nedad.

Hvis jeg nu for eksempel fortæller jer, at min kone og jeg forleden fik en dejlig lammekotelet til middag, er der ingen, der løfter et øjebryn. Det er plausibelt at spise lam.

Men hvis jeg nu sagde, at vi fik puddelhund i pebberrod, så ville de fleste i menigheden nok begynde at antage os for at være lettere perverse og i hvert fald i bund og grund udanske. Det er ikke plausibelt. Lammekotelet, ja - men ikke hund.

Denne psykologiske mekanisme har imidlertid større bud til os kristne, end vi altid tænker på. Det var måske den, Paulus havde i tankerne, da han skrev i Romerbrevet, at vi "ikke skulle skikke os lige med denne verden".

Og det var måske et opbrud fra den mekanisme, der fik tilhørerne til - som vi hørte det i læsningen fra Apostlenes Gerninger - at opleve, at Peters ord stak dem i hjertet, og som fik dem til at spørge ham, hvad de dog skulle gøre.

De skulle omvende sig, sagde han, lade sig døbe og modtage Helligånden.

Og så tilføjede han noget, som det aldeles ikke vil være plausibelt at sige i dagens Danmark: *Lad jer frelse fra denne forkvaklede slægt!*

Også os kan det måske stikke i hjertet, hvis vi aktualiserer det på os selv og hører det som: "Lad jer frelse ud af denne tid, hvor så meget af det, der er plausibelt, i virkelighe-

den er helt forkvaklet. Hvor tingene på mange måder er blevet så skæve, at I ikke kan være Jesu disciple, hvis I bare glider med og blive skæve selv."

Skoli'os hedder det ord på græsk, som Bibelselskabet har oversat ved "forkvaklet". Der kunne også have stået kroget eller skævvredet. Ordet skolios går igen i sygdommen *skoliose*, der betyder rygskævhed. Den rette ryg er blevet skæv; den ranke ryg forkvaklet.

Vejen ud af denne skæve tid (ja, man kunne måske med tanke på vores samvær til foredrag senere i dag sige: vejen ud af denne *uetiske* tid) anviser teksten fra Johannes evangeliet os: Mine får hører min røst, jeg kender dem, og de følger mig, siger Jesus. Han leder os ad rette stier og giver os ny kraft, som det hed i hyrdesalmen.

Det er kort sagt et spørgsmål om at være discipel og følge efter, som fårene i tillid følger deres hyrde - i en stadig vekselvirkning med ham:

Mine får lytter til min røst ⇔ og *jeg* kender dem;
de følger mig ⇔ og *jeg* giver dem evigt liv;
de skal ikke gå fortabt ⇔ og af *min* hånd skal ingen rive dem ud!

"Jeg og Faderen, vi er ét!" Derfor - og netop derfor - er vi i Guds hånd, når vi følger vores hyrde og bliver ledet ad rette stier i stedet for at måtte rende vild på skæve og krogede veje.

Og derfor kan Paulus fuld af tro og tillid skrive til os, at han er "vis på, at hverken død eller liv eller engle eller magter eller noget nuværende eller noget kommende eller kræfter eller noget i det høje eller i det dybe eller nogen anden skabning kan skille os fra Guds kærlighed i Kristus Jesus, vor Herre."

Så skal da godhed og troskab følge os, så længe vi lever, og vi skal bo i Herrens hus alle vore dage.

Amen.